SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 121. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 26, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 26-го ЧЕРВНЯ 1992. Ч. 121. РІК XCIX.

В УКРАЇНІ ВІДБУВСЯ ЕКОНОМІЧНИЙ ФОРУМ

Київ (УНІАР). — Тут у неділю, 21-го чевня, розпочалося дводенне засідання Всесвітнього економічного форуму — незалежної організації, що об'єднує понад 700 провідних фірм світу. У роботі форуму взяли участь бизнесмени та вчені України, Ізраїлю, ЗСА та інших країн. Головували на форумі Клаус Шваб — президент Світового економічного форуму та Богдан Гаврилишин — радник з питань економіки Верховної Ради України. З оглядом „Сучана ситуація в Україні: макроекономічна, політична,фінансова та адміністративна системи" присутніх ознайомили Олег Гаврилишин — заступник міністра фінансів України; Богдан Кравченко — директор інституту державної адміністрації України, Георгій Юрчишин — заступник голови правління Національного банку України. З доповідями про економічні реформи виступили Олександер Ємельянов — голова Державної Думи, провідні економісти України та закордону. В понеділок 22-го червня учасники Світового економічного форуму обговорили хід економічної, грошової реформ, приватизації в Україні.

Президент України Л. Кравчук надіслав привітання учасникам форуму і висловив задоволення, що місцем зустрічі Всесвітній економічний форум обрав Київ. Співголова Всесвітнього економічного форуму Богдан Гаврилишин у свою чергу висловив подяку за гостинність України.

Представники української фінансової групи повідомили, що 26-го червня у Києві розпочнеться Міжнародний з'їзд підприємців. Мета форуму — об'єднати ділових людей різних країн світу для формування східньо-европейського ринку.

Україна, вперше як незалежна держава, 22-го червня взяла участь у щорічній міжнародній конференції „Европейський Дім", яка відбулася в Женеві (Швайцарія). Україні було присвячено окреме пленарне засідання, на якому вирішувалося питання про вхід її до Співдружности Европейських країн.

„Україна відкрита для торгівлі"

Гартфорд, Конн. — Під таким заголовком появився в газеті „The Hartford Courant" з 16-го червня репортаж із світлинами про семінар, що відбувся в Гартфорді для зацікавлення американських підприємців бизнесом в Україні. Як подає американський щоденник на семінарі були присутні провідні економічні знавці з України між ними Володимир Лановий, міністер економіки і заступник прем'єр міністра України і Михайло Каськевич міністер праці України. На семінарі було понад 160 осіб і його зорганізували Київський Політехнічний Інститут разом із Стейтовим університетом Коннектикат. Хоча представники України, як пише американська газета, одверто говорили про те, що розпочинати тепер бизнес в Україні є проблематичним, як довго немає власної валюти, то американські учасники, а особливо Ендрю Шрайвер видавець місячника „Ukrainian Business Digest" і його батько Ричард, що є заступником президента Міжнародної служби провідників, заохочували на конференції до започаткування бизнесу з Україною у всіх ділянках.

Вони, як інші американські підприємці уважають, що треба тепер ризикувати, бо пізніше може не бути таких можливостей. Американська газета вичисляє цілий ряд можливостей підприємств в Україні, підкреслюючи, що в цій молодій країні потрібне дослівно все. За інформаціями В.Ланового нові підприємства не потребують платити податків перших п'ять років, як також не платять мита на товари, що їх спроваджують для своїх підприємств. Він подав також, що існує вже понад 400 „джойн венчур" з чужинецькими підприємствами в Україні і понад 15,000 приватних бизнесів. М. Каськевич поінформував присутніх, що в Україні є 28 відсотків населення з вищою освітою, а половина цілого населення займається рільництвом. До усіх однак праць потрібно кращої технології і тому поле для американських підприємців відкрите. Тому у своїй промові до присутніх Джонатан Шефілд, керівник Технологічної Міжнародної Корпорації ствердив, що працювати тепер в Україні треба зовсім без попереднього прецеденту тому, що досі там не було ніякого вільного ринку в цілому 20 сторіччі. Але кожна обіцянка, яку можна дати тепер Україні має своє значення.

В ГРУЗІЇ ПРИДУШЕНО АНТИУРЯДОВИЙ ЗАКОЛОТ

Тбілісі. — В середу, 24-го червня, урядові війська придушили спробу перевороту, організованого прихильниками колишнього президента Звіяда Ґамсагурдії і спрямованого проти нового грузинського керівника, голови Державної Ради республіки Едуарда Шеварднадзе.

Щонайменше 30 осіб загинуло, до 50 ранено під час збройної сутички між заколотниками, які захопили будинок радіотелевізійного центру, і урядовими військами.

Ось як розвивалися події. Озброєна автоматами сотня о 3-ій год. ночі напала на казарму внутрішніх військ, захопила одну бойову машину, а відтак будинок Держтелерадіо і телевізійну вежу. О 6-ій год. ранку через радіо звернувся до населення республіки Вальтер Шугая, один з найближчих довірених осіб Ґамсагурдії. Він закликав жителів столиці збиратися на центральній площі, щоб на багатолюдному мітинґу висунути вимогу про зміну влади і повернення до керівництва Ґамсаґурдії.

Після оголошення ультиматуму заколотники визнали свою поразку. Вальтера Шугаю арештовано.

В інтерв'ю для грузинської телевізії Едуард Шеварднадзе висловив припущення, що прихильників Гамсагурдії поквапила призначена на цей же день в Даґомисі зустріч Шеварднадзе з президентом Єльциним. На думку Шеварднадзе, у висліді останніх подій у Тбілісі сили, які підтримують колишнього президента, „залишаться без будь-якої підтримки, оскільки народ побачив їхнє справжнє обличчя і зрозумів, ким вони є насправді".

Ґамсагурдія продовжує знаходитися в Чеченській республіці.

Через інцидент у Тбілісі голова Державної Ради Грузії Едуард Шеварднадзе поїхав у Даґомис на зустріч з Борисом Єльциним з багатогодинним запізненням. Відомо, що їм вдалося дійти згоди щодо припинення кровопролиття в грузинсько-південноосетинському конфлікті.

КОМУНІСТИ ВИХОДЯТЬ З ПІДПІЛЛЯ

Луганське (УНІАР). — Тут у неділю, 21-го червня, на майдані героїв Великої Вітчизняної війни відбувся мітинґ, організований товариством „Єдінство", членами Соціялістичної партії України (СПУ), ВКП(б),ВЛКСМ, об'єднання „Демократичний Донбас". Як твердять організатори, мітинґ присвячений 51-ій річниці початку війни. Учасники акції тримали портрети Леніна, Сталіна, прапори колишнього СССР, плякати з написом „Справа Сталіна живе". Збирали гроші під гаслом „У Придністров'ї, в боях проти румунських фашистів стоять на смерть наші брати, допоможіть їм — вони захищають нашу землю".

Промовці закликали до відновлення „великого непорушного Союзу", розпов сюджували неокомуністичну пресу: газети „Вибір" та „Андроповська Правда". Мітинґ схвалив резолюцію з застереженням Верховній Раді України про „недопустимість регабілітації вояків ОУН-УПА".

Нарада представників комуністичних організацій України відбулася 21-го червня в Луганському, в клюбі ім. Маяковського. До „міста революційної слави", як зазначила місцева необільшовицька газета „Вибір", прибули гості з Києва, Дніпропетровського, Донецького, Харкова Севастополя, Одеси, з 14-ох обласних центрів України, з Мінська, Санкт-Петербургу, Краснодару. Автори повідомлення пишуть, що „представники Західніх областей України прибути не могли із зрозумілих усім причин". Комуністи обговорили „актуальні питання сьогодення". Промовці, зокрема, секретар ЦК ВКП(б) Білецький, голова Білоруського комітету ВКП(б) Павлович підкреслили, що комуністичні ідеї знову оволодівають масами. Нарада ухвалила рішення створити в Луганському координаційну раду компартії більшовиків.

Російський генерал Макашов 21-го червня заявив у Тераспoлі, що „до осени режим демократів упаде і тоді Придністровська республіка повинна завдати удару в спину Україні з тилу і примусити її згадати Переяславську угоду про об'єднання України з Росією. Та угода стане вирішальною для відновлення СССР.

Голова українського фонду миру, письменник Юрій Бедзик назвав цю заяву провокаційною і такою, що суперечить здоровому глуздові.

У Києві 13-14-го червня відбулася теоретична конференція Соціялістичної партії України, яка проходила під величезною кількістю червоних прапорів, портретів Леніна та соціялістичних гасел. На конференції було 450 делеґатів з яких 385 проголосували за перехід СПУ з підпілля у відкриту опозицію.

Філядельфія відзначить 50-ліття повстання УПА

Філядельфія. Па. (М. Майчук). — З ініціятиви Т-ва к. Вояків УПА, 3-го червня 1992 р., в приміщенні УОКЦ відбулись сходини представників товариств і організацій.

Сходини відкрив і ними провадив голова місцевого Відділу Т-ва к. в. УПА М. Ковальчин, а секретарював М. Майчук. Після короткого обміну думками, створено Ювілейний Громадський Комітет, для відзначення 50-ої річниці УПА.

Заступлені були такі т-ва і організації: Відділ УККА—І. Кушнір, „Об'єднання" к. в. УПА — В. Ґуздик, Станиця І-ої Української Дивізії — д-р Я. Качай і М. Білик, ОбВа — П. Тарнавський, Українсько-Американські Ветерани — Р. Беднарський, ООЧУС — М. Майчук, О. ЖОЧСУ — п-ні Л. Сілецька, Самопоміч — М. Тимчук, СУМА — Ю. Наконечний, Окр. Рада СУК „Провідіння" — А. Міджак, Окр. Рада УНС — М. Пришляк, Окр. Рада УНП — Л. Галас. Рівнож представники: Відділу УАКРАД-и і Станиця Пласт зголосили свою участь в Комітеті.

На Голову Ділового Комітету обрано: М. Ковальчина, на заступників голови представників Українсько-ветеранських організацій, на секретаря М. Майчука, фін. реф. М. Тимчука, на інпрез. реф. І. Кушніра. Усі інші, що були присутні є членами Громадського Комітету.

Рішено відбути Ювілей восені 11-го жовтня, близької дати Св. Покрови-опікунки УПА, Божественною Літургією в Катедральному Соборі і Академією в УОКЦ-і у Філядельфії.

У Молдові і далі неспокійно

Кишинів, Молдова. — У Придністров'ї ніч на середу, 24-го червня, пройшла без боїв, однак то тут, то там виникла стрілянина. Обі сторони обвинувачують одна одну в порушенні угоди про припинення вогню. У місті Бендери встановилося своєрідне „двовладдя" — центральну частиму міста контролює придністровська ґвардія, а на околицях і в кількох будинках у центрі розмістилися поліція і військо Молдови. В навколишніх лісах і населених пунктах з обох сторін міста причаїлися більші формування молдавської армії, ґвардії Придністров'я і козаків, які готові в будь-яку хвилину прийти на допомогу „своїм". Напружені нерви і у вояків та старшин 14-ої армії Росії, що перебувають безпосередньо у зоні боїв. Як вважають військові спостерігачі, в такій ситуації навіть **незначна спровокована стрілянина може привести до відновлення боїв.**

У місті Бендери перебувають представники Міжнародного Червоного Хреста, які надають допомогу пораненим. З Бендер продовжують виїжджати втікачі. Напружену ніч пережили мешканці Дубосар. Інтенсивний обстріл міста, що тривав кілька годин, привів до нових значних руйнувань. Мешканці ночують у підвалах. За останні дні з міста виїхало коло 30 автобусів з втікачами.

У середу Верховна Рада Придністров'я прийняла постанову, в якій осудила збройну окупацію Придністров'я національною армією та іншими збройними формуваннями Молдови і звернулася до парляментарів і урядій Російської Федерації та України з пропозицією: визнати Придністровську Молдовську республіку і виступити ґарантом забезпечення її суверенітету і незалежности.

Російський Союз старшин резерви виступив зі зверненням, в якому підтримав позицію російського керівництва щодо припинення вогню і мирного урегулювання конфлікту у Придністров'ї.

В Україні згинув автор книжки про голод

Гантер, Н. Й. (М. Коць). — У вівторок, 23-го червня, з України надійшла сумна вістка: в автобусній катастрофі загинув автор і ініціятор монументальної книги-меморіялу „Голод-33" український письменник Володимир Маняк, який їхав на посвячення пам'ятника жертвам Великого голоду. Під час катастрофи були поранені інші пасажири, в тому числі і дружина В. Маняка Лідія Коваленко.

Св. п. В. Маняк

В. Маняк народився 6-го листопада 1934 року у Криштопівці Волочиського району на Хмельниччині. У 1951 році скінчив десятирічку у Львові і вступив на факультет журналістики Львівського Університету, який закінчив 1956 року. Працював на шахті і фабриках, у газеті і в радіо. Друкується з 1950 року. Вийшли збірки його віршів, повісті. У роках 1957-69 був репресований, а в роки перебудови розпочав збір матеріялів і свідчень про українських громадян, знищених, замордованих і замучених голодом у роки сталінського терору.

Володимир Маняк — співголова Українського Історико-Просвітнього Товариства „Меморіял", у співавторстві дружини, письменниці Лідії Коваленко, видав перший том книги „Голод-33" і продовжував дослідження архівів та збір матеріялів для наступних томів скорботи. Це книга всеукраїнської жалоби і водночас перша спроба в Україні зібрати свідчення тисяч людей, які вижили і які були свідками жахливих сталінських злочинів.

Переяславську угоду скасовано

Переяслав-Хмельницький (УНІАР). — Тут у неділю 21-го червня, на тому ж місці, де 1654 року був підписаний договір про об'єднання України з Росією, козаки з 15-ох кошів, полків та сотень, у присутності почесного гетьмана Українського козацтва Вячеслава Чорновола, головного кошового отамана Євгена Петренка, генерального писаря українського козацтва Віктора Стріхи, священика УАПЦ отця Володимира Черпака зреклися клятви на вірність московському цареві. Клятва, що її дали козаки у 1654 році, віднині вважається недійсною і неконічною. Натомість козаки поклялися на вірність Україні.

За день до події невідомі розклеїли в місті анонімні летючки із зверненням до мешканців та гостей не брати участи у „ганебному акті скасування Переяславської угоди 1654 року". Як сказано у летючках, це призведе лише до розпалювання ворожнечі між українським та російським народами.

У ніч проти 21 червня з історичного музею Переяслав-Хмельницького було викрадено шаблю Богдана Хмельницького, гетьманську та посольську булави.

РОТАРІ КЛЮБ — НОВИЙ ПРИЯТЕЛЬ УКРАЇНИ

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Минулого місяця ми подавали вістку про те, що в Києві відбулася інавґурація першого українського Ротарі клюбу за ініціятивою його провідних членів із ЗСА, де клюби Ротарі дуже поширені та виконують багато добродійних акцій, маючи за своє мотто „службу для ближніх понад все".

Д. Гестер і Марія Габлевич розповідають про виміну студентами

(фото: С. Кузьмович)

Дивним збігом обставин саме в тому часі я мала несподівану зустріч з енергійним провідним членом Ротарі клюбу в ЗСА, координатором виміни студентами для східнього побережжя Америки Дональдом Гестером. А сталося це завдяки газетці із Лонґ Айленд, де проживаю, в якій мені показали світлину і статтю про американську студентку середньої школи Елізабету Оґґ, яка тепер навчається української мови, при допомозі української учительки зі Львова Марії Габлевич.

Зі статті довідуюся, що Елізабет вибирається до Львова на цілий наступний шкільний рік і буде там вчитися в українській середній школі, а львів'янин в її віці приїде на Лонґ Айленд, та буде весь цей час перебувати в родини Елізабети. Зацікавлена тим і Марією Габлевич я негайно зв'язалася з ними і вже чергового дня гостила у себе Марію та її опікуна і господаря Д. Гестера.

— Вірте мені, — каже Д. Гестер, — перед чотирма роками я ще навіть не знав що таке Україна, але коли літом 1989 року із 18 молодими американцями та моєю дружиною поїхав до тодішнього ще СССР і побував у Львові та Карпатах, моє зацікавлення Україною зросло і від того часу я працюю над виміною молоді між Україною і ЗСА.

Від щирого і незвичайно привітного Д. Гестера довідуюся вкоротці про цілу систему виміни, що саме він провадить вже від довшого часу з рамені Ротарі клюбу, активним членом якого він вже є віддавна. Сам працює президентом асекураційного бюра, але цілу свою активність він зосередив на веденні цієї широкозакроє-

(Закінчення на стор. 4)

Л. ФЕДОРУК В САВТ БАВНД БРУКУ

Савт Бавнд Брук, Н.Дж. — Тут у неділю, 28-го червня, о год. 12-ій дня відбудеться зустріч з Леонідом Федоруком, заступником голови Пресового Центру при Верховній Раді України, членом Спілки Журналістів. Л. Федорук виголосить доповідь на тему „Контрасти в Україні — політично-економічна ситуація".

Зустріч відбудеться в малій залі церкви-пам'ятника в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

У СВІТІ

ГАЗЕТА „ТЕГРАН ТАЙМС" яка виходить на англійській мові в столиці Ірану, помістила статтю з погрозами на адресу Заходу. В ній відверто висловлюється думка, що коли арабсько-ізраїльського конфлікту не буде замирено, в Ливані знову слід практикувати захоплення закладників.

У ВІВТОРОК, 23-ГО ЧЕРВНЯ, московська поліція розігнала демонстрацію, організовану напроти телевізійного центру в Останкіно прихильниками старого режиму. Того ж дня декілька сотень комуністів вийшли на Красну площу під червоними прапорами і колишніми транспарантами. Учасники мітинґу вимагали, щоб центральна телевізія надала комуністам можливість ділитися з народом своїми поглядами. „Наше майбутнє — соціялізм і комунізм", — заявив кореспондентові аґентства Ассошіейтед Пресс один з учасників мітинґу.

КЕРІВНИЦТВО ЕВРОПЕЙСЬКОЇ спільноти висловило згоду на створення спільної з Україною, Білоруссю і Росією комісії для контролі радіяційної ситуації в районі чорнобильської аварії. Вартість програми, яка тепер випрацьовується, становитиме 13 міл. дол. Фінансувати її будуть всі учасники комісії.

ПІСЛЯ ТОГО, ЯК генеральний прокурор Росії Валентин Степанков під час своєї візити до Риму оприлюднив нові документи про фінансування Москвою Італійської комуністичної партії, римська газета „Кор'єре делла сера" повідомила, що опіка ЦК КПСС не обмежувалася звичайним фінансуванням, а включала також те, що можна трактувати як шпигунську діяльність — навчання італійських комуністів шифрувальних методів, праці з радіоапаратурою та ін.

ВЕЛИКУ КІЛЬКІСТЬ вогнепальної зброї закупила Фінляндія в Китаї. Газета „Гельсінґін саномет" пише що йдеться про 100,000 автоматичних ґвинтівок і запасні частини до них.

В АМЕРИЦІ

СПЕЦІЯЛЬНА СЕНАТСЬКА комісія перевіряє список пропавших без вісті американських вояків, що попали у полон до комуністів під час Корейської війни, а потім опинилися в Совєтському Союзі, звідки після допитів були передані комуністичному Китаєві. Уряд Росії передав цей список Сенатській комісії. Газета „Морнінґ нюз трібюн" в місті Такома, стейт Вашінґтон, подала у понеділок, 21-го червня, що в списку є понад 100 американців, прізвища яких, після повідомлення їх родин, будуть подані до загального відома.

ГОСТРІ НАПАДИ з табору президента Джорджа Буша на неперебірливі методи передвиборчої пропаґанди, до яких вдається Росс Перо, примусили організаторів його виборчої кампанії, вперше від початку передвиборів, зайняти оборонну позицію. Напади республіканців посилилися після того, як стало відомо, що Р. Перо найняв приватного детектива для вишукування дискримінуючих інформацій, що пошкодили б Бушеві в передвиборах.

ПРЕЗИДЕНТ НАКЛАВ вето на законопроєкт, який уневажнив би заборону фінансувати з державних банків дослідження, в яких використовуються клітини плоду, вийнятого під час аборту з утроби матері.

ДЖАНА ҐАТТІ визнано винним в організації вбивства його попередника, „боса" ґанстерської „родини" Ґамбіно, Пола Кастеланно, застреленого у 1985 році в Ню Йорку. Ґатті засуджений на досмертне ув'язнення без права на пароль.

ЗА ПРАВО КУПИТИ збанкрутоване інформаційне аґентство Юнайтед Пресс Інтернешенал змагаються нюйоркський правник Л. Черні, голова групи інвесторів, та телевізійна компанія „Мидл-іст Бродкестінґ-Центр" (МБС), власниками якої є савдійскі бизнесмени. Чарні, який заявив, що „це американське інформаційне аґентство, тож і володіти ним мусять американці", запропонував 3,8 мільйона долярів за аґентство ЮП.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Міхаїл Ґорбачов і Боріс Єльцин

Минулотижневі відвідини російського президента Боріса Єльцина у Вашінґтоні, особливо його виступ на засіданні об'єднаних Палат Конґресу, наче автоматично пригадали кількакратні відвідини його попередника Міхаїла Ґорбачова, прославлюваного і фаворизованого Роналдом Реґеном і Джорджем Бушем так, як цього не зазнав ні один чужинецький лідер.

Обидва — Ґорбачов і Єльцин — вийшли з селянської верстви. Обидва розпочали свою кар'єру в Комуністичній партії, перейшовши першу школу в комсомолі. Ґорбачов швидше зробив кар'єру, бо у 1985 році став генеральним секретарем Компартії, за традицією від Леніна — фактичним диктатором. Він знав Єльцина як талановитого партійця і спровадив його до Москви з глибокої провінції. Зробив це на своє нещастя. Єльцин, ставши членом Політбюра, почав критикувати Ґорбачова за надто повільне здійснювання проголошеної перебудови. Ґорбачов викинув його з Політбюра, але тоді вперше виявилося, що маси суспільства в Росії солідарні з Єльцином. Його вибрали головою Компартії Москви. Від того часу почалося суперництво між ними, переплітане або замиренням і співпрацею, або одвертою ворожнечею.

Ґорбачов здобув собі популярність на Заході, головно в Америці. Його величали за невтручання у процес усамостійнення і демократизації шести комуністичних сателітських країн і за це дістав навіть нагороду Нобеля. Американський президент величав його за договори про редукцію стратегічних родів зброї і за закінчення „холодної війни". Фактом є, що Ґорбачов був першим генеральним секретарем ЦК КПСС, який не погрожував Заходові „угробленням"'. Але в самому Совєтському Союзі, зокрема й особливо у Росії, він був непопулярний, типовий кремлівський партократ, зручний грач на терені партійних установ, на якому відсував одного за одним своїх противників.

Скомпромітував Ґорбачова і підкосив йому владу минулорічний серпневий путч сталіністів, бо це були всі найближчі особисті та політичні приятелі Ґорбачова, які отримали від нього призначення на всі державно-партійні становища. Як на іронію, — під час того путчу вславився Єльцин, як рішучий противник змови. Своїми телефонами й арґументами вніс фермент у гурт змовників та своєю відважною поставою у забарикадованому будинку парляменту у Москві вніс розкол в армію, на яку спиралися змовники. Відомо, що невдача того путчу скомпромітувала Компартію і разом з партією захиталися підвалини імперії.

Безпосередньо після виступу Єльцина у Капітолі у Вашінґтоні коментатор телевізійної станції Сі-Ен-Ен ствердив: Ґорбачов у своїх промовах завжди підкреслював потугу, фізичну силу Совєтського Союзу, — Єльцин ані словом не сказав про ту силу, зате говорив про демократію, про економічні реформи з націленням на вільний ринок, про свою відданість демократії. Єльцин виступив з Комуністичної партії на її останньому конґресі і Ґорбачов назвав тоді Єльцина і кількох інших видатних комуністів, які прозріли, „зрадниками". Єльцин є першим лідером Росії за всю історію, який проголосив орієнтацію на західню демократію. Дехто з наших земляків насміхається з його демократизації. Нема чого насміхатися. Часи змінюються і ми змінюємося з ними. При порівнюванні Ґорбачова з Єльциним велику перевагу має Єльцин. Ґорбачов проголосив референдум на Україні 1-го грудня минулого року „незаконним і протиконституційним". Єльцин визнав вислід референдуму і ґратулював Леонідові Кравчукові за той вислід і вибір на президента. У своїй промові перед Конґресом Єльцин згадав, що треба створити митний кордон і що воно може погіршити відносини з Україною. Можна передбачити, що ту справу напевне мирно уладнають Єльцин із Кравчуком.

Боріс Єльцин мав заслужений успіх у Вашінґтоні. І нема чого сердитися, що обіцяно велику допомогу на рятування Росії від економічної катастрофи: в інтересі України лежить спокій у Росії, в інтересі України лежить закріплення Боріса Єльцина при владі. Тут симпатії чи антипатії ні при чому. Ґорбачов за всяку ціну хотів зберегти „єдність" Союзу, що його ототожнював з Росією. Єльцин розуміє різницю між державою і народом, чого не розуміє Ґорбачов.

Михайло Шпонтак

ВІСЬ ПАРИЖ—КИЇВ

В той сам час, коли Президент і Конгрес ЗСА величаво вітали президента Боріса Єльцина з обіцянкою економічно-фінансової допомоги Росії, президент Франції Франсуа Міттеран доброзичливо і щедро приймав Президента України Леоніда Кравчука в Єлісейському палаці. Крім допомоги для відновлення занедбаної економіки, сільського господарства, легкої і тяжкої промисловости Франція посилає в Україну експертів для ремонту і модернізації українських нуклеарних електростанцій. Франція також виділила Україні 500 міл. франків для закупу товарів першої потреби. Кредит на 500 міл. франків — це 95 міл. долярів, а беручи до уваги можливості, це те саме, якби ЗСА виділили Україні кредит приблизно на один більйон долярів. Успішна поїздка Президента Леоніда Кравчука до Франції у певній мірі допомагає Україні в забезпеченні її міжнародних політичних позицій.

Стевен Ерланґер у статті п. н. „Росія і Україна приречені на співпрацю", надрукованій в „Ню Йорк Таймсі" з 21-го червня, міркує: це не випадково, що коли Боріс Єльцин пробивав дорогу у Вашінґтоні, Президент України Леонід Кравчук перебував з державною візитою в Парижі. Ця візита мусіла бути розвагою для Франсуа Міттерана та Л. Кравчука, хоч вони не є прикладом людей з особливим сенсом гумору. Ф. Міттеран вже довше служить кактусом під сідлом Вашінґтону, а Кравчук, тепер голова незалежної держави, є найбільшим болем президента Єльцина в його закордонній політиці. Але так як Франція і ЗСА приречені до співпраці у справі міжнародної безпеки, торгівлі тощо — в такій ситуації перебувають Росія і Україна. Автор вказує на „спільне походження", непоправне економічне зазублення та повторює нахабне напастливе кліше Леніна: „Якщо ми втратимо Україну, ми втратимо свою голову". Треба надіятись, продовжує автор, що Єльцин і Кравчук у своїх публічних вибухах не втратять своєї голови. Властиво, вони себе взаємно досить добре розуміють, бо оба пройшли школу комуністичної номенклятури. Вони зустрічаються перший раз офіціяльно як голови держав на вершинах в Даґомисі біля Сочі, щоб себе взаємно краще пізнати й зрозуміти.

Психологічно державна „сепарація" для росіян є болісна як для „партнера", котрий чується, що його скривджено і вони (росіяни) відмовляються повірити, що „розвід" є перманентний. Якщо росіянина притиснути, жодний з них не погодиться, що Росія лишається „Росією" без України чи Білорусі; багато людей вірить, що з його російською душею Єльцин з цим погоджується.

Без правдивих політичних і економічних реформ з „відновленою" системою апаратчиків, українці починають питати, чи незалежність принесе їм більше, ніж становище провінції. Однак для багатьох націоналістів теперішня ситуація є великим покращенням у порівнянні з попередніми спробами здобуття української незалежности, особливо хаос і лихоліття, які прийшли після большевицької революції.

В Єльцина інші проблеми. Його націоналісти-шовіністи, включно з віцепрезидентом Александром Руцким, які є частиною „консервативної" опозиції в парляменті та в більших державних установах, чинять опір радикальним економічним реформам та зменшеній ролі Росії. Єльцин не бажав би доставляти зброю своїм „націоналістам" з тяжкими проблемами, що стосуються України, таким як Крим, Чорноморська фльота та нуклеарна зброя. Крім публічної уїдливости виглядає, що справа Криму прямує до певної форми автономії, дозволяючи росіянам відвідувати Крим без віз. Л. Кравчук всюди наголошує, що Україна бажає добрих сусідських стосунків з Росією — на зразок відносин ЗСА з Канадою. Одначе спроба Кравчука повернути коло 150,000 депортованих Сталіном кримських татар для послаблення впливів російських поселенців, може довести до конфлікту.

Економічні проблеми більш серйозні. Розподіл боргу і майна колишнього Совєтського Союзу, господарсько-економічні стосунки та валютні відносини є критичні. Київ твердить, що в серпні—вересні Україна перейде з безцінних українських карбованців-купонів на власну валюту, гривні. Але в обігу України ще циркулює маса рублів, які, кинуті на російський ринок зі спробою стабілізації рубля, можуть спричинити до значного погіршення інфляції. Справа гривні може створити більше проблем, ніж Крим.

В такій нелегкій економічній та політичній ситуації ближча співпраця України з Францією та іншими, можливо, заприязненими державами є імперативом дня. На внутрішньому відтинку правдиві економічні реформи та приватизація спрямовані на забезпечення вільного ринку, є вирішальними, бо в противному випадку введені українські гроші, гривні, стануть безцінними, подібно як це сталося з купонами. А продовження економічної біди не допоможе в закріпленні української державности. Українська діяспора може і повинна піднести свою допомогу у збірці фондів на допомогу української дипломатичної служби, на потреби українського шкільництва, на гуманітарну допомогу тощо. Одначе вирішення справи „бути чи не бути", залежатиме від дальших правдивих економічних і політичних реформ українського Уряду в Києві.

Юрій Р. Рибак

ПОРОШОК ГРАФИНІ

Перенесімось думками у XVII століття до Південної Америки, до Перу в часи, коли вже не існувала держава Інка. Нові пани, себто еспанські великі землевласники, старалися насильно забирати врожайну землю, що належала до автохтонів... І ось оповідають, що жив собі індіянин Тупаль Амат, нащадок інка, провідник громади, віком понад 80 років, а тому, що користувався загальною пошаною, називали його з почестю „яя", себто „стара людина, що керує". Ну і що ж притрапилося йому? Сусід еспанець, землевласник, зайняв землю, яка віками була власністю родини Тупаль. Він це зробив, бо корова перейшла межу і знищила його, панську кукурудзу... Справа пішла до суду і тут виявилося, що землевласник хотів тільки грошей, а не погоджувався на відшкодування у формі відробленої фізичної праці. Місцевий еспанський губернатор не бажав остаточно вирішувати цю справу і тому передав її у Ліму, столицю Перу, для опінії віцекороля. У короткому часі прийшла відповідь, що землю індіян не дозволяється конфіскувати, тому земля залишається у власності родини Тупаль і вона не зобов'язана платити ніяких відшкодовань за втрачену кукурудзу, а також засаджувати її наново... „Яя" Тупаль зі сльозами в очах висловив свою вдячність губернаторові та віцекорлеві... Але на тому не кінець. Раптова вістка розійшлася по цілій країні, що дружина віцекороля тяжко захворіла, має високу гарячку, з якої не можуть вилікувати найкращі лікарі.

Одного дня з'явився у палаті віцекороля у Лімі старець, який представився „яя" Тупаль і заявив, що приніс таємницю інків, себто лік, який помагає багато століть. І дійсно, графиня видужала, а у своїй побожності до Всевишнього дала єзуїтам цю таємницю, щоб передали до Риму, як лікувати хворих на малярію. Таємний лік, що строго захищали нащадки інків, це порошок з кори перуанського дерева, відомий нині як хініна або „порошок графині" чи пак „порошок єзуїтів", бож вони зайнялися його збиранням та пересилкою до Европи. Не всі пересилки хініни мали повну лікувальну силу. Поминаючи фальшивки, виявилось, що існує кілька родів цього дерева, які у своїй корі мають різну концентрацію активної протималярійної хемічної сполуки — хініни.

Молодий англієць Чарлз Леджер прибув до Перу у зв'язку з експортом вовни альпаки — перуанської гірської вівці, однак у своїй мандрівці через гори і ліси знайшов дерево з найбільшою досі відомою концентрацією хініни. Ботаніки, об'єднавши прізвище дружини віцекороля Перу та Леджера, дали цьому дереву латинську назву: Cinchona Ledgeriana. Леджер зібрав насіння і поїхав в Европу, сподіваючись для себе великих успіхів, і не тільки матеріяльних, але й те, що це принесе полегшу багатьом хворим. Це був теж час европейської колоніяльної експансії у тропічні частини світу, яку стримувало поширення малярії. І прийшло до великого розчарування, бо ніхто не цікавився леджерівським насінням і ситуація для нього стала безвихідна. Та прийшов зворот, бо знайшлись покупці, а саме голляндці, відомі своєю зразковою колоніяльною господаркою, що тоді старалися використати Індонезію... За кілька років на їхній плянтації на острові Ява виростали вже дерева, що запевнили монополію високоякісної хініни. Ця хініна помогла між іншим европейцям опанувати політично та економічно тропічну Африку.

У зв'язку з питанням, де криється джерело малярії і як його поборювати, згадаймо двох дослідників, а саме: Роналда Росса (1857—1932) англійського патолога родом з Індії, який у 1898 році остаточно доказав, що паразит малярії дійсно переносить москвіт — тропічний комар, а щоб позбутися малярії, треба винищити москітів. Іншої думки був Роберт Кох (1843—1910), німецький бактеріолог та лікар, який вважав, що у тодішній німецькій колонії Нова Ґвінея масовим застосуванням хініни малярія зможе зникнути назавжди. Та практика виявила, що хоч хініна поборює деякі роди малярії, на які не впливають більш сучасні ліки, однак є коротко активна і для запобіжности потребує частішо-

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Жила

„Знайди в душі бальзам на болі"

Євген Кріменко, „Містерія життя", поезії. Чикаго, 1991, 81 стор.

Поезія сприяє формуванню наших поглядів на мистецтво та його ролю в житті. Впливаючи на наші почуття, вона виробляє естетичний смак, посилює емоційне багатство людини, збільшує її духові надбання.

Збірка поезій Євгена Кріменка „Містерія життя" присвячена цим питанням. Вона багата глибокими роздумами про поставу людини в житті, про її взаємозв'язок з природою та про її найбільшу мрію — світанок волі. В той же час вона наливає бадьорістю кожного, хто її читає, бо поет тут виступає вчителем добра й краси, а його поезія „сягає поетичною візією до глибин космічного існування".

Саме така поезія на сучасному етапі дуже потрібна людині, що розгубилася на її невизначеному шляху до життєвої мети:

Терпіння й зойк невдач? Де ж радість перемог?
А Божа відповідь на всі оті питання:
Життя — це символ-хрест і вічности пролог.
(„Життя")

Вплив цих рядків відчувається зразу. У глибокому філософському узагальненні, навіяному звичайним, здавалося б незначним спостереженням, дано відповідь на важливе питання життя. Втілення такого змісту в межах однієї строфи вимагало й відповідного мовного оформлення — тісного поєднання конкретної і абстрактної лексики. Поезія мимоволі впливає тут на емоції людини, викликає посилену увагу до прекрасного, хвилює нас і змушує задуматись над навколишнім життям. Серед таких обставин не можна обминути і поезію „Куток в душі", бо ж вона близька до поезії „Життя", стверджує думку про обновлення віри, любови та будови храму:

Знайди куток в душі своїй;
Привітність, радість, тишу милу,
Щоб обновити віру й силу
В щоденній боротьбі важкій.

...Знайди оазу серед бою
В душі, зі свіжістю новою,
Й небесний простягни покров
І в серці відроди любов.

...Знайди в душі бальзам на болі,
Збудуй в ній храм і твердо стій
На скелі Правди, на престолі
Світилом вічним променій.

Це ті нові поетичні обрії, до яких прямує поет — невтомний шукач нових тем, нових політичних ідей, нових засобів виразу думки.

Та не загинув, опинився
На зачарованій сніжинці.
Торкнувся херувимських струн...
І сходить зіркою прекрасно
У ніч святу...щезає сум...
Бо сходить з ним Небесне Царство.
(„Янгол на ялинці")

На перший погляд, здається, ніби поет просто говорить про щось усім давно відоме, але характер розповіді і зміна лексики вказують на його непохитну віру в щось прекрасне, святе, що пов'язує український народ з символікою Різдва.

Чималий естетичний вплив має і поезія „Родинна хата". Читаємо її з великим задоволенням, бо цей вірш вчить бережно ставитись до „родинної хати":

Родинна хата — це тепло і храм:
Це жінка, чоловік, щасливі діти,
Це вогнище, де можемо зогріти
Серця, що мерзнуть в холоді оман.
Родинна хата — відблиск, клаптик неба,
Куди йдемо зневірені, сумні,
Щоб отрясти невдач ярмо ганебне
І вийти вранці на шляхи ясні.

Ця поезія, без сумніву, має глибокий біографічний характер і тому вона ще цінніша, а її рядки не тільки хвилюють, а наводять нас на роздум про прекрасне й корисне.

Мов пушиста згадка,
Безтурботна, мила,
За вікном сніжинка,
Мрія білокрила.
(„Зимовий етюд")

Природність вислову, тонка деталізація, лагідність інтонації цих рядків — засвідчують закоханість поета в непорочну красу природи.

Побувавши в Туреччині, поет відвідав святу Софію та з великим жалем пише:

І ось стоїть вона... немов турецька бранка,
...Стоїть... а навкруги ворожі мінарети,
На копулі півмісяць гордо верховодить.
Сумне квиління слуг пророка Магомета
В симфонії світанку дисонансом бродить.
(„Царгородська Софія")

Здається, що це найкраще змалювання „Величі Пресвятої", яку я досі зустрічав у літературі.

І відвідини Греції поет маркантно відзначив поезією „Акропіль":

Періклів задум, геніїв творіння,

(Закінчення на стор. 3)

Остап Лунь

МОЄ ВІДКРИТТЯ АМЕРИКИ

I

(Враження учня 11-ої кляси середньої школи у Львові)

Уже минуло десять місяців, як під крилом літака, за обрієм зникли нюйоркські хмародери. Моє життя знов увійшло у звичну колію. Все промайнуло, ніби дивний, чарівний сон. Але ні! Сон розвіюється, забувається, а враження, отримані за цей, тепер виглядає, недовгий час, нуртують в мені і донині. Рік, проведений далеко від України, допоміг мені відкрити очі на світ, зрозуміти, що люди цілої плянети близькі і подібні за своїми прагненнями і проблемами, допоміг оцінити велич і красу рідної культури, а найголовніше — допоміг відчути невідривність українця від свого народу і батьківського краю.

У березні 1990 року, коли я дізнався про можливу поїздку учнів львівських шкіл до З'єднаних Стейтів Америки, не повірив, що таке може стати дійсністю. Громадська організація Ротарі Інтернешенел східнього побережжя ЗСА і львівське бюро туризму для молоді „Супутник" уклали угоду про співпрацю, що передбачала річний обмін школярами. Ротарі клюб, окрім багатьох інших добродійних заходів, займається проведенням обмінних програм з багатьма країнами світу. Мені пощастило стати одним з перших молодих українців, що провели рік у далекій Америці.

Мешкав я у сім'ї Гестерів у невеличкому містечку Сейвіл, що на півострові Лонг Айленд, недалеко від Ню Йорку. З перших днів перебування в сім'ї і на протязі цілого року відчував тепле ставлення, любов і піклування про мене. Гестери — типова американська родина середнього достатку. Вони — давні і активні члени Клюбу Ротарі, приймають учнів з різних країн уже багато років. Доналд Гестер, мій названий американський „дед", займається продажем забезпечення. Він працює на добродійних засадах на швидкій медичній допомозі. Як член Клюбу Ротарі він є координатором по обміну учнів між східнім побережжям ЗСА і Львовом. Його дружина Джуді, або моя американська „мам", активно допомагає Доналдові в його праці в Ротарі, піклується про сім'ю, веде домашнє господарство. Є у них діти — Джозеф, Енн і Роберт, з якими я відразу потоваришував.

Серпень і вересень, перших два місяці мого перебування в Америці, були дуже насичені, цікаві і повні нових вражень. Пізнання нового для мене життя проходило швидко, але виникало дуже багато запитань. У ці ж перші місяці дуже докучала туга за рідними і близькими, за Україною. Мені було приємно, коли однієї неділі, в цей ностальгійний мій період, „дед" Доналд повіз мене в українську дільницю Ню Йорку. Ми були в церкві св. Юра. Там тоді співав чоловічий хор „Гомін" зі Львова.

Спеціяльного мовного бар'єру в мене майже не було. Цьому завдячую вчителям Львівської середньої школи ч. 53 з поглибленим вивченням англійської мови, де я вчуся. В Америці я запізнав багато цікавих людей. Американці дуже люблять знайомитися і при кожній зустрічі багато запитували про нашу країну. Мене тішив такий інтерес до нас, але дивувало і обурювало те, що мало хто з них знав щось про Україну, а дехто навіть і не чув про існування такої країни. Звичайно, у цьому не лише їх вина. Адже століттями Україна була частиною Російської імперії, тому для багатьох американців я був просто „рашен". Самі ж американці, особливо старші, пишаються своїми успіхами і досягненнями, гордяться своєю історією, традиціями. З перших днів мого перебування в Америці і на протязі року я при найменшій нагоді старався розповідати щось про Україну і українців. Мій виступ на мітинґу перед членами Клюбу Ротарі нашої місцевості, коли я говорив про Львів, свій край, про нашу культуру і історію, слухали з цікавістю і навіть хвалили.

Система американської освіти в школі дуже відрізняється від нашої. Дванадцять років навчання тут поділені на три ступені. Я ходив до „гай скул". Дуже мене здивувало, що в школі учні самі вибирають предмети, які хочуть вивчати (окрім декількох обов'язкових). Така метода дає змогу вибрати фах, за яким далі можна продовжувати навчання в коледжі чи університеті. Вивчення предмету відбувається дуже інтенсивно. Візьмемо для прикладу хемію. У нас її вивчають чотири роки, а тут — тільки рік, але лекція хемії є щодня, а в нас — два рази на тиждень. Характерною особливістю навчання в Америці є те, що більшість нового матеріялу вивчається в школі, з пояснень вчителя, а домашнє завдання розраховане тільки на повторення і закріплення. Уроки проходять дуже цікаво, оскільки побудовані на принципі співбесіди учня з учителем. Взагалі, якщо не зважати на початкові проблеми з вимовою та термінологією, то вчитися мені було неважко. Більшість того, що вивчали в американській школі, я вже знав. Тому мені вдалося успішно скласти екзамени, достроково закінчити школу і отримати диплом за „гай скул".

Матеріяльна база американської школи не до порівняння з нашою — комп'ютерні кляси, електричні друкарські машини, телевізори та відеомагнітофони... Кожен кабінет має прямий телефон з канцелярією.

Закінчення буде.

ПРАЦІВНИК ІНСТИТУТУ воєнної історії міністерства оборони Росії Ґавріїл Коротков заявив на пресовій конференції в Сеулі, що вторгнення північнокорейських військ на територію Південної Кореї було спляновано совєтським генеральним штабом. Коротков знайшов в архіві переконливі документальні докази. За його словами, пляни було випрацьовано настільки докладно, що кожне воєнне формування дістало окреме оперативне завдання.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

на **ПАТРІЯРШИЙ ФОНД** зложили

березень — 1992

1,500 дол. — інж. Остап і Ірена Захарків, (1,000 дол. на УКУ в Римі, 500 дол. на Патр. Фонд);
1,000 дол. — Лідія Осінчук (у пам'ять бл. п. д-ра Романа Осінчука — у першу річницю смерти);
500 дол. — на поміч церкві в Україні з винайму площі, яку подарував д-р Петро Пшик;
200 дол. — Український Літературно-Мистецький Клюб в Ню Йорку;
120 дол. Володимир Дебайло;
по 100 дол. Марія Кассіян (у пам'ять бл. п. інж. Дмитра Кузика на Собор св. Софії в Римі), Осип Вомпель;
30 дол. — Іван і Марія Возний;
25 дол. — Вілєм Расяк;
по 20 дол. — д-р Наталія Пазуняк, д-р В.Т. Жила;
10 дол. — Орест і Любомира Чапельські.

Листи ч. 118 і 118А — збірка з Фенікс і Туксон, АЗ — переслав о. діяк. Евген Василина. Збірку перевів Т. Долішний з нагоди 100-ліття уродин бл. п. Патріярха Йосифа.
зложили: (листа 118)
100 дол. — Стефан Ґула;
по 40 дол. — Ярослав і Марія Базюк; Укр. Патр. Товариство, Відділ Фінікс, АЗ.
по 10 дол. — Антін і Ольга Заліські, Т. Долішний, М. Куривчак, о. Осип Чучіль, Й. Мороз, Андре Валес, Ф. Никифоряк, Б. М. Комарницькі, Григорій Сливка, Г. Агашук, Осип і Люба Цибульський, Антон і Ольга Скільський, Стефанія Шубак, Корнелія Яцків;
по 5 дол. — І. Шупер, А. Олійник, К. Рудяк, О. Бойко, Марія Гищинська, М. І. Гриневич, Богдан Фостяк, Я. Яворівський, О. Комарницький, Стефан Стельмащук, Анна Волошко, Катерина Королишин, Дмитро Дидик, Вілєм і Антонія Старух;
по 2 дол. — Марія Осадців, І. Баш;
по 1 дол. — Б. Котула, Марія Лулка, Евгенія Галів.
Листа ч. 118А:
по 50 дол. — Я. У. Пекун, д-р Р. М. Дзюба;
по 25 дол. — Р. А. Гомяк, М. Бортман;
по 10 дол. — Володимир Скібільський, Б. Наконечний, І. Довганюк, В. Галич.

Датки в Балтиморі, МД — переслав проф. Петро Войтович зложили:
25 дол. — проф. Петро і Володимира Войтович,
по 10 дол. — Петро Мудрий, Ярослава Совган.

Патріярхальне Товариство,, Відділ в Джерзі Сити, Н. Дж. — переслав Володимир Білик, зложили:
по 50 дол. — Укр. Нар. Союз — Округа Джерзі Сити, Укр. Нар. Союз — Відділ 170, Патріярхальне Товариство, Джерзі Сити, Н. Дж.

Листи ч. 274 і 275 — Збірка — Коляда в 1991 році — Українське Патріярхальне Товариство,, Відділ: Гемпстед, Н. Й. — переслав Микола Курчак, (голова Відділу), зложили:
235 дол. — Відділ Патріярх. Товариства — дохід з базару.
по 100 дол. — Бінґо-кухня І., Бінґо-кухня ІІ., Пласт-Станиця, Микола Курчак;
по 50 дол. — Сестрицтво Вервиці, Клюб Сеньйорів, Володимир Романюк, д-р Юрій Солтис;
40 дол. — Евгенія Квозко.
30 дол. — Степанія Саґата.
по 25 дол. — Орест Дацьків, Дмитро Жеграй, Василь Захарія, Мирон Корнаґа, Відділ ОДВУ, Відділ Союзу Українок, мґр Атаназій Сваричевський, Відділ УНСоюзу, Володимир Шпичинський;
по 20 дол. — Володимир Батіг, Павло Заприлюк, Ярослав Курчак, Евгенія Клюба, Степанія Маланчук, Ольга Мандибур, Михайло Щерба, Франк Герд, Степан Кулинич, Степан Феленчак, о. Іван Кащак;
15 дол. — Марія Бродило;
по 10 дол. — Анна Андрухів, Марія Бішко, Василь Горинь, Богдан Данилюк, Юрій Дранс, Михайло Драбик, Зеновія Зарицька, Еміліян Ільницький, Степан Коханівський, Богдан Курчак, Володимир Літепло, Ольга Маліґловка, Михайло Петрига, Х. Пухальська, Михайло Рій, Ольга Савицька, Марія Сидор;
по 5 дол. — Марія Дідора, Алісія Доскоч, Юрій Захарія, Ольга Зобків, Іван Колодій, Степан Корнова, Яким Курчак, Іван Лотоцький, Іван Матлос, Іван Плетеницький, Іван Сопко, Йосиф Хома, Андрій Шимов.

Українське Патріярхальне Товариство — Відділ в Баффало, Н.Й. — Оксана Бережницька (голова), Зенон Боднарський (референт Патр. Фонду).

Список жертводавців на Патріярший Фонд (Фонд Св. Софії) за 1991 рік

**1,000 дол. — Українське Патріярхальне Тов. в Баффало, Н.Й.;
по 100 дол. — Лаврівська Ірина, д-р Правак Теодор і Олександра, д-р Перейма Мирослав;
85-дол. — д-р Дякун Андрій;
75 дол. — Бережницька Оксана;
60 дол. — Данило Михайло;
по 50 дол. — інж. Бравн Христина, д-р Грещишин Мир. і Лідія, Кулик Олекса і Рут, Пелех Михайло і Віра;
по 40 дол. — Микишин Іван, Фолизюк Василь;
по 35 дол. — Білоголовський Он. і Галина; Якубовська Ольга;
по 30 дол. — інж. Барицький Микола, Вішка Антін і Анастазія, Войчак Роман і Ірина, Ганущак Дмитро і Ева, Дзюба Корнель і Омеляна, Душенко Степан і Ольга, д-р Лоза Михайло і Уляна, Мороз Ігор і Христина, Мохнач Михайло, Папуга Каролина;
по 25 дол. — Бараницький Дмитро і Долорес, Бейґер Богдан і Христина, Боднарський Зенон і Марія, Боднарська Франя, Блендоногий Михайло і Надія, Бойко Стефанія, Ганущак Богдан і Марія, Горбачук Іван і Марія, Дроздовський Іван і Анна, Дусанівський Богдан і Софія, Ільківська Анастазія, Ільківський Дмитро і Олександра, Качмарик Іван і Оксана, Конотопський Роман, Левчик Микола і Дарія, Лівицький Василь і Марія, Мандзій Михайло і Текля, Мельник Василь і Анна, інж. Мороз Богдан і Катерина, інж. Олексій Евген і Світляна, Паславський Микола і Тетяна, Сайкевич Неоніля, Сивенький Василь і Марія, Скробала Микола, Слободинський Ярослав і Ангелина, Проценко Михайло, Федик Роман і Віра, Цьолко Люба;
по 20 дол. Білий Ярослав, Бурда Володимир і Ірина, Ващак Станислав і Софія, Вуйцік Степан, Гайдук Іван і Катерина, Головатий Любомир і Софія, Ганицький Володимир і Анна, Гаврилюк Осип, Ґереґа Марія, Ґорґанюк, Степан, Коссовський Юліян, Коцай Богдан, Коцай Михайло і Катерина, Кульчицький Іван, Марк Еміль, Макогон Мирослава, Макогон Микола і Анна, Мацьків Дмитро, Марчиха Олекса, Михаськів Тадей, Наливайко Теодор і Марія, Осадца Стефанія, Остапчук Петро і Ірина, Осташук Микита і Василина, Наминанік Петро, Паславська Розалія, Погаратний Микола й Ірина, Поліщук Петро й Анна, інж. Салдит Михайло і Оксана, мґр Самотовка Мирослав, Седлярчук Анна, Сметанюк Василь, Сташків Михайло і Катерина, Телюк Михайло, Топольницька Богдана, Федик Анна, Федірчик Марія, Хомин Олена, Шарван Василь, Шевчин Василь, Шевчук Іван і Надія, Ширий Іван і Анна, Юрків Текля, Яремко Дмитро і Елсі, Гринчак Петро;
по 15 дол. — Багнюк Роман, Гарячий Іван, Дергак Зенон і Ярослава, Ковалик Петро, Кілко Андрій, Курляк Марія, Лівак Іван, Пастух Йосиф, Процик Даша;
по 10 дол. — Артимович Анна, Бумбар Марія, Бурда Анна, Бобенчук Павло, Вайда Джан, Войчак Андрій, Васильківський Гнат, Гнатів Михайло, Ґах Михайло, Ґреґа Олександра, Денека Осипа, Заньків Анна, Зілінський Онуфрій, Івахів Михайло, Касприк Роман, Коман Семен, Коссовський Мирон, Кордупель Іван, Ковтало Стефан, Крупа Анна, Крупа Юрій, Кудерявець Микола і Надія, Курляк Олекса і Анна, Лащик Василь, Ліськевич Михайло, Луковська Евгенія, Мандзій Софія, Мосійчук Зиновія, Миськів Михайло, Мозяк Михайлина, Мандзій Петро, Н.Н. Петрович Михайло, Петришин Андрій, Плотиця Пилип, Музичка Володимир, Панасевич Клим, Пітолай Дмитро, Приндота Анна, Попадин Ольга, Пришляк Теодосій, Романишин Евген, Савуляк Михайло, Троян Марія, Триняк Василь, Фарима Микола, Чіп'рина, Швець Параскевія, Шишка Степан і Слава Щерба Юрій, Яцишин Анна;
по 5 дол. — Борачок Мар'ян, Вашкурак Михайло, Вітрик Антоніна, Ганипсяк, Йосиф, Дергак Евгенія, Завіський Михайло, Коновка Зенон, Лунів Степан, Митрінґа Надія, Масло Джан і Катерина, Ортинський Михайло, Папіш Федір, Принь Дмитро;
3 дол. — Паньків Марія;**

Датки „у пам'ять" та інші датки... були подані у місячних списках 1991 р., коли прийшли на руки Товариства Свята Софія.
Список збірщиків: Оксана Бережницька, Онуфрій Білоголовський, Зенон Боднарський, Степан Душенко, Олекса Кулик, Тетяна Паславська, Микола Паславський, Андрій Петришин, Дмитро Пітолай, Станислав Ващак, Евген Романишин, Іван Гайдук, Михайло Мохнач.

Загальна сума збірки: .... 4,483.00 дол.

Датки в Дітройті, МІ — збирав Микола Кунинський. (січень і лютий ц.р.) Замість квітів на могилу бл. п. д-р Романа Блюя зложили:
по 25 дол. — М. і Н. Кунинський, Д. Л. Федорко;
20 дол. — В. і Л. Колодчин;
Замість квітів на могилу бл. п. Анни Наконечної зложили:
50 дол. — д-р Ю. і Р. Фіґач;
по 25 дол. — Б. і д-р А. Блюй, М. і Н. Кунинський;
20 дол. — В. і Л. Колодчин;
по 10 дол. О. Лончина, Т. О. Гищак, Клюб Станиславівців;
Замість квітів на могилу бл. п. О. Камінського зложили:
40 дол. — З. Камінська;
25 дол. — М. і Н. Кунинський;
20 дол. — О. Лончина;
15 дол. — С. і І. Білий;

Збірка УКР Патр. Т-ва в Ню Гейвені, Конн за 1992-ий рік. Збірку перевели: Павлина Лодинська і Григорій Ґіна, зложили:
300 дол. — Трися Витвицька;
100 дол. — Укр. Патр. Т-во — Відділ: Ню Гейвен, Конн;
по 50 дол. — Ґеня Добчанська, Михайло Ґурський, д-р Івась і Леся Кизик, Лев Левицький;
по 40 дол. — Лев і Орися Марів, інж.Ігор і Марія Зубрицький, Славко Попель, Григорій і Анна Ґіна;
по 25 дол. — Іван і Лука Лодинський, Мирон і Христя Мельник, інж. Мирослав і Надія Трояк, Марта Рудик, Михайло і Ірена Бойко, проф. Івась і Іра Телюк, д-р Івась і Тоня Пап;
по 20 дол. — Василь Юречко, проф. Юрко і Наталія Цебрівські, мґр Володимир і Уляна Зиния, Мирослава Белей, Іван і Катарина Румак;
15 дол. — Роман Ґалемба;
по 10 дол. — Віра Черки,, Богдан і Марія Антонишин, Дмитро Малик, Олешук, Осип і Слава Яхницький, Софія Бродич, Дерешівський;
по 5 дол. — Ольга Бучинська, д-р Роман Куц, Василь Матвієнко, Марія Марків;

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам. Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку: IRS No.: 23-7380645.

Всі чеки просимо виписувати на:

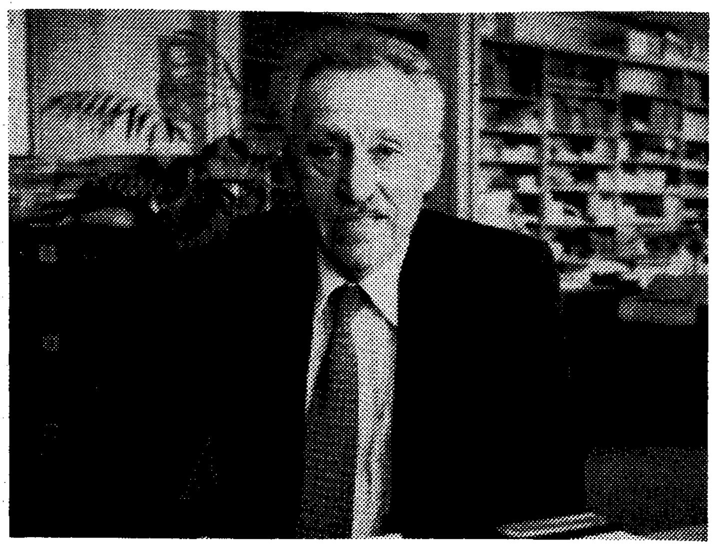
St. Sophia Religious Association
— Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Road • Philadelphia, PA 19117

Спростування:
У збірці в Трентоні, Н. Дж. — упущено 10 дол., які зложила Анна Хомяк. (список ІІ-92).

В Києві розпочинають виробляти валки для друкарських машин

А. Севітт в редакції „Свободи".

Джерзі Сити, Н. Дж. — Редакцію „Свободи" відвідав американський підприємець Айзек Севітт, спеціяльністю якого є постачання особливих матеріялів для друкарської праці. Нав'язавши контакти з фахівцями друкарського ремесла в Києві, конкретно, з Олександром Раскіним тепер вони спільно створюють підприємство, що буде постачати в Україну гумові валки для друкарських машин, які усім друкарям необхідні. Як нам вияснює американський бізнесмен, Україна має трудноші діставати ці частини для друкарських машин, тому що досі їх виробляли лише в Курську і на Донбасі, отож безпосередня достава матеріялу із ЗСА і можливість відкрити фабрики у Києві — це перший крок для улегшення друкарської праці в Україні. Матеріяли для виробу валків є вже в дорозі до Києва, тож є надія, що невдовзі розпічнеться їх продукція.

Наступним ступнем співпраці в цій індустрії між американською фірмою і київською буде розсилання різних додаткових матеріялів, потрібних друкарням, як також обслуговування машин.

А. Севіт хоче розробити цю співпрацю на довгий час, маючи повну забезпечену поміч у свого спільника з Києва. Він запевняє, що хоче у свій спосіб причинитися до приспішення друкарських робіт в Україні, а тим до розвою там так потрібної індустрії. Це є чергова спроба т. зв. „джойт венчур" між американським підприємством й українським, цим разом у важливій ділянці друкарської техніки, яка так потрібна для закріплення культурного життя в молодій українській державі.

„Знайди..."

(Закінчення зі стор. 2)

Премудрих книга,
олімпійський дар,
Могутня драма вписана
в каміння,
Геллади вічно незабутній
чар.

Застигли в мармурі віки
й хвилини:
Платон ще тут у світ і дей
глядить,
Безсмертний Фідій статуї
різьбить,
А Партенон заблис немов
перлина.

Розділ „Переклади" багатий і наскрізь розмаїтий. Він охоплює поетів романтичної й поромантичної школи в німецькій, англійській і американській літературах (Ґете, Айхендорф, Міріке, Улянд, Кітс, Теннісон, Декінсон, Фрост). Включив туди поет і споріднені стилево переклади з польської літератури (Леопольд Стаф). Переклади надруковані тут же разом з оріґіналами і їх легко можна порівняти. Треба сказати, що вони в основному високоякісні та вказують, що Є. Крименко стоїть за красу форм мистецтва та зі найповніший прояв індивідуальности.

У збірці на передньому місці поміщено статтю „Поезія — еманація дійсности", що її написав д-р Роман Кухар, відомий письменник і літературознавець. Він оріґінально схарактеризував творчість поета, вказавши на її кращі зразки й прикмети.

Для інформації тут буде доцільно коротко розказати про поета Євгена Крименка (справжнє прізвище Євген Іванків). Є. Іванків народився 4-го грудня 1921 року в Стрию. Закінчив богословські студії в Українському Католицькому Університеті в Римі. Писати поезії почав ще під час університетських студій. Він автор збірки поезій „Крізь призму вічности", що появилася 1988 року в Чикаґо. Збірка написана в глибокому релігійно-філософському й національному дусі. Він також автор багатьох статтей на богословські, обрядові і церковно-ідеологічні теми, що появилися в „Церковному віснику" парафії свв. Володимира і Ольги в Чикаґо, у „Світлі", „Новій Зорі", „Патріярхаті", „Українському Православному Слові", „Богословії".

Підсумовуючи, можна сказати, що Євген Крименко поет скристалізованих поглядів, виступає як національний поет з універсально-ідеалістичним світоглядом. Поезії пише у формі традиційних строф, у яких переважають двостопові ямби і тристопові дактилі. У своїй творчості він стоїть за поглиблену правду життя та за стремління до краси людського буття під Божим володінням. Поет зберігає велику культуру слова й мовну чистоту. Його задушевним прагненням є відстоювати правду й красу, етичну і естетичну цілісність людини, а тему мистецтва поставити в центрі своєї творчости. Ми глибоко переконані, що рецензована збірка стане корисною широкому колу шанувальників поезії.

Порошок...

(Закінчення зі стор. 2)

го вживання. Це, однак, може викликати такі наслідки, як дзвонення у вухах та навіть втрату слуху. Тому зрозуміло, що фармацевтична індустрія постійно старається знайти „чародійний лік" без наслідків для людського здоров'я, що є під терором москітів.

Зрозумівши повністю, що причиною малярії є розвиток москітів на теренах стоячої води, на багнах і т. п., Муссоліні задумав висушити Понтіну недалеко Риму. І ще досі залишились пам'ятні написи, що він вирятував околицю від „тисячі років смерти та неплідности". І яка іронія долі, що там остаточно знищено малярію аж у 1948 році, коли занечищення довкілля виелімінувало комарів, що панували століттями. Нині околиця суха, зникли москіти, зникли водні буйволи, а з ними теж відомий італійський сир „Mozzarella"!

Часто пишуть про велику жертвенність індустрійних країн у допомозі „третьому світові". Властиво це ніяка харитативність, а радше економічна самокористь підтримувати здоров'я автохтонів, бо здорові люди більше продукують, більше заробляють і мають більшу покупну спроможність набувати індустрійні вироби. Янголом хоронителем здоров'я є лік, а як доказ його великого соціо-економічного значення хай буде ця коротка згадка про хініну — ворога малярії!

ВАШІНҐТОН ВИЧІКУЄ відповідного моменту, щоб поновити працю свого посольства в Кабулі, яке було закрите після того, як виведено совєтські війська з Афганістану. Причиною затримання поновлення праці посольства є те, що в столиці Афганістану ще й далі нестабільна ситуація. Погане і харчове положення, бо з 1-го січня припинена допомога Афганістану від колишнього СССР, що становила 400,000 тонн на рік, З'єднані Стейти покищо пообіцяли допомогу харчами на 30 тисяч тонн, а ще 10 тисяч зобов'язалася прислати Европейська спільнота. Афганським втікачам, що повертаються на батьківщину з Пакістану й Ірану в кількості 4—5 тисяч денно, загрожує голод.

Св. п. К. Чорномаз

Св. п. К. Чорномаз.

Минула перша річниця, як відійшов у вічність Карпо Чорномаз, але рідні, приятелі, члени колишнього 469-го Відділу Українського Народного Союзу і далі відчувають болючу втрату, згадують добрим словом покійного.

Народився Карпо Чорномаз у 1908 році в селі Стегниківці Тернопільської области, Західня Україна.

Приїхавши до З'єднаних Стейтів Америки, він не стояв осторонь громадських справ, зразу ж поринув у суспільне життя. У 1940 році К. Чорномаз вступив в Український Народний Союз і став одним з його найактивніших членів. Багато років він був секретарем 469-го Відділу Товариства „Українська молодь" у Торонто. Його неодноразово обирали делеґатом цього Відділу на конвенції УНСоюзу.

Помер К. Чорномаз 24-го травня 1991 року, на 82-му році життя. Він залишив у смутку дружину Марію з дому Юрійчук, дві внучки — Дарію і Лорен, та одну правнучку.

Похований св. п. К. Чорномаз у Торонто на цвинтарі Парк Лон.

Н. Н.

У ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого найдорожчого і незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ І ВУЙКА

бл. п.

ОСИПА СОХОРА

відправляться

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

у слідуючих церквах в місяці липні, в Америці і Канаді:
3-го липня, о год. 8-ій ранком

св. Миколая, Торонто, Канада
св. Йосафата, Воррен, Миш.
св. Івана Хрестителя, Виппані, Н. Дж.
св. Анни, Бетані Біч, Дел.
св. Михайла, Монтреаль, Канада
Каплиці манастиря Преображення Господнього
Інститут Митрополита Андрея Шептицького, Редвуд, Веллі, Каліфорнія, о год. 7-ій ранку
св. Успенія ПДМ, Маямі, Фльорида
Христа Царя, Філядельфія, Па.
собор св. Родини (Ukrainian National Shrine), **Вашінґтон, Д. К.**
Царя Христа, Бостон, Масс., о год. 9-ій ранку

Дружина — МАРІЯ
Доня — ЗЕНЯ з родиною
Доня — ЛЕСЯ з родиною

Ближчі і дальші рідні просять друзів і приятелів і всіх добрих знайомих про молитви за упокійного Осипа.

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що в неділю, 21-го червня 1992 р. відійшов у вічність

наш дорогий ВУЙКО

бл. п.

Петро Конкольовський

СЛУЖБА БОЖА в суботу, 27-го червня о год. 9:30 ранку в українській католицькій церкві св. Юра в Ню Йорку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Брук, Н. Дж.

У глибокому смутку:

братаниця — ТЕРЕСА КОНКОЛЬОВСЬКА з родиною

З глибоким болем ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що з волі Всевишнього 11-го червня 1992 р. відійшов у вічність

наш дорогий
МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

сл. п. д-р

МИХАЙЛО БОРОВИК

народжений 6-го квітня 1922 р., Західня Україна.

У глибокому смутку і журбі залишені:

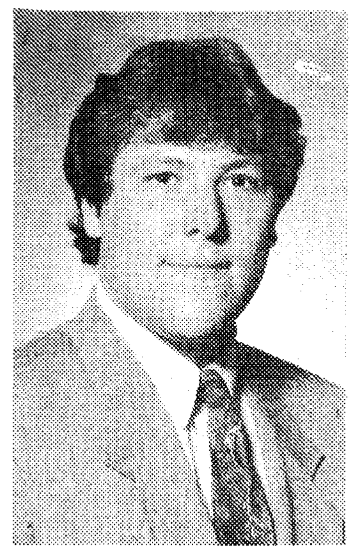
дружина — ДАРІЯ
син — РОМАН з дружиною ІРКОЮ і дітьми
доня — ЛАРИСА з мужем
ближча і дальша родина в Україні

Д-р Р. Матлаґа

З приємністю вітаємо нашого молодого талановитого професіоналіста д-ра Романа Матлаґу в рядах українських лікарів. 3-го червня 1992 року закінчив успішно медичні студії в Нюйоркському медичному остипатичному технологічному коледжі із званням родинного лікаря.

Д-р Роман народився 26 років тому та виростав серед нашої української громади міста Картерет, Ню Дж. Син батьків Василя і Софії Матлаґів, активних в громадському і релігійному житті нашої української громади. Молодий лікар, рівнож кількакратний степендист УНС, по закінченню середньої школи 1984 року одержав високе відзначення з ділянки хемії. У 1988 році вищі студії закінчив у Вілланова університеті зі ступенем бакаляври з біохемії з відзначенням кум лявде, в данім університеті також був членом Українського Клюбу.

Тирічну резиденцію внутрішних хвороб відбуватиме в Кеннеді Меморіял Госпітал, Черри Гілл і Стратсфорд, Н. Дж. Крім медичних студій, ще за молодих літ д-р Роман був активний в нашій громаді, не раз виступав на національних святах з деклямаціями, був членом Юного СУМА, відбував літні сумівські табори на оселі в Еленвілі, був членом сумівської танцювальної групи. Закінчив 8

Роман Матлаґа.

клас українознавчої школи, на протязі 8 років був вівтарним хлопцем при українській католицькій церкві Св. Марії та відбував літні курси в українській Семінарії в Стемфорді, Конн. Є любителем спорту, членом українського спортового клюбу, у вільний час читає українську пресу, зокрема щоденник „Свобода" і англомовний тижневик.

Його старший брат Іван минулого року одержав звання маґістра менеджаменту в Темп університеті, Па., а сестра Марійка закінчила університетські студії зі ступенем бакаляври маркетінґу.

Три роки тому д-р Роман з батьком і братом подорожував по Україні, відвідав родину батьків і ще краще запізнався з культурою свого народу, радіючи що Україна стала вільною державою. Він і його родина є членами 209-го Відділу УНС в Картереті.

Друзі

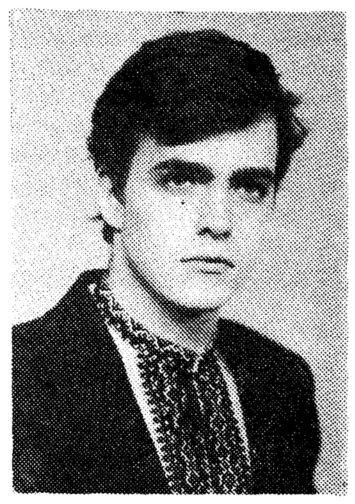
ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Ротарі клюб...

(Закінчення зі стор. 1)

ної акції виміни молодих людей, що її веде і фінансує саме Ротарі клюб. Завдяки своєму зацікавленні він став координатором акції на східнє побережжя Америки, що охоплює також Канаду. Спершу ця акція обнімала лише дітей азійських народів з В'єтнаму, Кореї, Таїлянду та інших, але від чотирьох років його ціла увага звернена на виміну американських учнів з українськими і вона приносить йому велике вдоволення.

Вимінна програма, вияснює Д. Гестер, є подвійного роду. Одна — це літні поїздки на три тижні, а друга — на цілий шкільний рік. Серію таких вимін розпочав Д. Гестер у 1990 році і ось тепер третя на черзі. В лютому цього року побував знову у Львові та вибрав при помочі начальника управління народної освіти Львівської области Ірини Калинець 10 учнів середніх шкіл, які мали б в серпні приїхати на рік до ЗСА. Рівночасно така сама кількість американських учнів поїде до Львова, а між ними Елізабет Оґґ. Тепер, — розповідає нам Д.Гестер, — Ротарі клюб додатково оплатив, крім учнів з України, що перебувають в ЗСА, в числі дев'ятьох осіб, також учителя з України і учителя зі ЗСА у Львові, але нажаль виміна учителями в черговому році не буде вже можлива. Отак наша нова знайома Марія, остання зі Львова, що має щастя бути тут цілий рік. Вона сама учителька англійської мови в середній школі Львова, і

Енді Спелман — американський студент учень львівської школи ч. 53

О. Лунь виступає із грою на сопілці на концерті перед американською публікою на Лонґ Айленді.

так добрий знавець цієї мови, що переклала Шекспіра і з легкістю робить переклади з української на англійську мову. Рік її перебування тут незвичайно цікавий, хоч вже тужить за родиною, яку залишила у Львові. Але вона має вже багато українських і американських знайомих, багато навчилася, приглядаючись системі американських шкіл, а живе у щирого приятеля українців Д. Гестера, немов у родини.

Цікаво нам знати, як проходить ця виміна учнями організаційно і це велике завдання, що його Д. Гестер виконує повністю. Треба підшукати приміщення, забезпечити його, мати постійний зв'язок з родинами і вкінці підготовити місячну туру по ЗСА для гостей з України, що перебували тут продовж цілого року, а другу туру для тих, що приїжджають на літні тижні. У Д. Гестера перебував молодий українець зі Львова Остап Лунь, в часі відвідин Львова Гестер жив у батьків свого „прибраного" сина.

Цікаве явище — молоді львів'яни дуже скоро „зживаються" в американське середовище і у свої прибрані родини і те саме діється із американцями у Львові. Це і є причиною чому наш новий приятель має таке вдоволення з цієї відповідальної але добровільної праці. Він, як розповідає, вже від років має завжди у себе на перебуванні крім власних дітей, (які до речі вже дорослі та опіки не потребують), одного із вимінних студентів. Давніше це були азійські діти — тепер українські.

П'ятеро українців, що тепер в ЗСА мають приїхати на зустріч до нього, а додому повертаються у місяці серпні.

Ми проводимо в оживленій розмові час до пізнього вечора і прощаємося з Марією та Д. Гестером, як з давніми знайомими.

А за кілька днів після того, знову дивним збігом обставин приходить від пластового друга лист, а в ньому репортаж саме від Остапа Луня про його „відкриття" Америки. Спостереження молодого львів'янина дуже цікаві, а ще більше цікавим було прочитати переживання молодих американців у Львові, де вони так знаменито вживаються і вивчають українську мову, а не російську як це було „колись" на початку цієї вимінної програми. Її керівник Д. Гестер признається, що не знаючи відносин в Україні, спершу тут навчали американських студентів російської мови. Але пізнавши краще обставини у Львові та здобувши українських приятелів, Д. Гестер вже такої помилки не робить — найкращий доказ Марія що тут навчає американських студентів української мови, яку вони відтак вдосконалюють у львівських школах.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ України прийняв рішення про будівництво системи космічного зв'язку для передання українських телевізійних програм у місця компактного проживання українців за межами України. У Київському інституті культури відкриється факультет підготовки кадрів для національних меншин в Україні. Передбачається щороку організовувати в Україні відпочинок українських дітей і підлітків, які проживають за межами республіки.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

Листа ч. 32

Ю. Лучковський, Семінол, Фл.	40.00
К. Онуфрик, Гамілтон, Онт.	20.00
І. Стеців, Смідерс, Б.С. Кан.	20.00
А. Андрухів, Етобіко, Онт.	15.00
Р. Білоус-Кротко, Лейквуд, Н.Дж.	10.00
В. Данчишин, Лавал, Кан.	10.00
М. Дідух, Велланд, Онт.	10.00
С. Заричний, Ріно, Невада	10.00
Б. Коваль, Арлінґтон, Ва.	10.00
С. Косцьолик, Клифтон, Н.Дж.	10.00
Я. Кулина, Чикаґо, Іл.	10.00
С. Капелан, Дітройт, Миш.	5.00
П. Кіцила, Чикаґо, Іл.	5.00
М. Лотушанський, Стерлінґ Гайтс, Миш.	5.00
А. Михолик, Гамтремк, Миш.	5.00
Ю. Ставничий, Ню Йорк, Н.Й.	5.00
А. Хомик, Порт Шарлотт, Фл.	5.00
П. Щерба, Вілмінґтон, Де.	5.00
Т. Кузьо, Ґренбі, Кт.	3.00
І. Блиха, Ґарфілд, Н.Дж.	2.00